

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Kotonen, Tommi

Title: Simone : Soldiers of Odin lähikuvassa

Year: 2018

Version: Published version

Copyright: © Kotonen & Valtiotieteellinen yhdistys, 2018.

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Kotonen, T. (2018, 16.08.2018). Simone : Soldiers of Odin lähikuvassa. Poliitikasta. <https://politiikasta.fi/simone-soldiers-of-odin-lahikuvassa/>

Mikä? Arkisto Juttusarjat Videot Tapahtumat Podcastit Toimitus

Kirjoittajat Poliitikasta kouluissa [Suomi](#)

SIMONE: SOLDIERS OF ODIN LÄHIKUVASSA

16.8.2018

📅 16.8.2018 👤 POLIITIKASTA 📄 ARTIKKELIT, TOMMI KOTONEN 💬 0

Kuva: Sammakko

Lukuaika: 5 min.

Arvio: Silla Simone: *Soldiers of Odin & vieras*. Sammakko, 2018.

Valokuvateos Soldiers of Odin & vieras kertoo intiimillä tavalla yhteisön tarinaa ja avaa epäsuoremmin myös niitä uhkakuvia, joita vastaan järjestö perustettiin.

Vuonna 2015 Suomessa koettiin pakolaiskriisiksi kutsuttu ilmiö, kun tuhannet pakolaiset saapuivat maahan erityisesti Ruotsin kautta. Moni koki pakolaiset uhaksi, ja pakolaisten vastaanottoa protestoitiin ajoittain laajamittaisestikin.

Koettuja uhkia vastaan ryhdyttiin myös organisoimaan erilaisia katupartioita. Partioita syntyi lukuisia syksyllä 2015 ja vielä alkuvuodesta 2016. Keväällä 2016 partioiden perustamisinto oli jo laantunut yhtä jalkaa turvapaikanhakijoiden määrän hiipumisen kanssa. Tuolloin perustetuista järjestöistä oikeastaan vain yksi on enää olemassa: Soldiers of Odin.

Kilpailijansa Soldiers of Odin nujersi paljolti mediahuomion avulla. Uhkakuvat, konfliktit ja ääri liikkeen leima kiinnostivat mediaakin enemmän kuin huomaamattomat, ilman tunnuksia esiintyneet partiot, jotka korostivat rauhanomaisuuttaan. **Mattias Ekmanin mukaan** sekä järjestön omilla julkaisuilla että valtamedialla oli jopa keskeinen rooli järjestön kasvussa, vaikka ne toisaalta asettivat kasvulle myös rajansa.

Tommi Kotonen

YTT Tommi Kotonen työskentelee tutkimuskoordinaattorina Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksella [Crisis Redefined - profiointihankkeessa](#).

Selaa arkistoa

demokratia

Arviot

Venäjä

populismi

Euroopan unioni

Suomi

Retoriikka

Turvallisuuspolitiikka

Tutkimus

Yhdysvallat

Yliopisto

Tasa-arvo

Terrorismi

Maahanmuutto

Media

Ukrainan kriisi

Ranska

Vaalianalyysit

Eurooppa

Ulkopolitiikka

Uusimmat podcastit

"Maakuntaudistus ja vahvan valtio..."

JARI AUTIONIEMI

00:00

00:00

1. "Maakuntaudistus ja vahvan va... 10:14
2. "Naispopulistien politiikkaa - 6.9.2... 9:14
3. "Demokratian hauras sydän - 1.9... 13:31
4. "Mauno Koiviston kiistanalainen ... 20:42
5. "Politiikan huonosti käyttäytyvät ... 9:00

Järjestö on ollut sikäläkin poikkeuksellinen, että se on onnistunut levittäytymään eri puolille maailmaa – parhaimmillaan Soldiers of Odin oli edustettuna yli 20 maassa, jos kohta se on viimeisen parin vuoden aikana selvästi kutistunut. Tässäkin suurena apuna oli kansainvälinen media, vaikka sen luoma kuva natsijärjestöstä jäseniä ärsyttikin.

Erytyisesti *Daily Mailin* helmikuussa 2016 [julkaisemaan](#) toimijoiden natsitaustoja painottavaan juttuun palataan tässä käsillä olevassa teoksessakin, **Silla Simonen** [valokuvakirjassa](#) *Soldiers of Odin & vieras*.

Intiimi lähestymistapa

Intiimiydessään jotkut Simonen kuvat muistuttavat paljon esimerkiksi pääkaupunkiseudun nuoria aikuisia kuvanneen **Maarit Hohterin** [Ystäväkirjan](#) otoksia. Yhteyttä Hohterin teokseen korostaa monin paikoin sekä asettelu että myös rehellisyyden ja aitouden tunnetta heijasteleva, ”paljastava” tekniikka, jossa kuvat ovat selkeitä ja kirkkaita sekä väriltään monasti suorastaan hehkuvia.

Kuvattavat eivät useimmissa kuvissa poseeraa, vaan heitä päästään tarkastelemaan yksityisilläänkin hetkillä, jopa nukkuessa tai kylpyhuoneessa. Terävät, suodattamattomat kuvat esittävät kohteensa hyvin lihallisina, kaikkine arpineen ja tatuointineen. Joissakin kuvissa kohteet ovat itse päässeet kuvaajan paikalle, joissain he ovat saaneet luoda kuvausasetelman. Kuvissa kosketetaan usein toisia.

Valokuvaaja on mukana arjessa ja juhlassa, saunassa ja tatuointiliikkeessä.

Simone on mennyt elämään kuvattaviensa pariin yhteisön jäsenenä. Valokuvaaja on mukana arjessa ja juhlassa, saunassa ja tatuointiliikkeessä – ja ottaa jopa itse tatuoinnin. Tämä on tietysti mahdollistanut hyvin erilaisen näkökulman aiheeseen kuin etäämpää katsova tutkija tai journalisti saattaisi luoda.

Kuten Simone mainitsee, odinit itse ovat osallistuneet tämän tarinan kerrontaan, eivätkä pelkästään kerrontaan kuultavan ja nähtävän roolissa vaan jopa sen tuottamiseen ottamalla osan kuvista itse. Yhden odinin sanoin, ”me saadaan työsi kautta näytille sen puolen, mitä tämä oikeasti on”.

Kuvattavien osallistumista projektiin kuvaaja perustelee etiikan kautta. Simone korostaa vastuuntuntoa, joka suojaa kohdetta hyväksikäytöltä. Teoksessa heijastuu molemminpuolinen luottamus.

Tämä side taltioidaan jopa kuvaajan ihoon: hänen vierailunsa aikana ottamassaan tatuoinnissa vannotaan, ettei hän kerro valheita. Kenties kyseessä oli jonkinlainen initiaatoriitti. Kuvia tatuoinneista ja niiden tekemisestä on lukuisia, joten kuvaajakin on nähnyt niissä erityistä merkitystä.

Valokuva on epäilemättä monella tapaa osuva media odineiden tarinan kertomiselle – heidän omassakin viestinnässään korostuu kuvien rooli.

Valokuva on epäilemättä monella tapaa osuva media odineiden tarinan kertomiselle – heidän omassakin viestinnässään korostuu kuvien rooli. Visuaalisuudessaankin Soldiers of Odin muistuttaa skinhead-alakulttuuria, jolle oleellista pelkän tyylin sijaan on kuitenkin se, mitä sillä performoidaan, kuten muun muassa tuoreimmat skinejä koskevat tutkimuksetkin [korostavat](#).

Kaikki julkaistut podcastimme löytyvät [omalta sivultaan](#).

Poliitikasta kouluissa

Poliitikasta kouluissa on Poliitikasta-verkkolehden uusi toimintamuoto, jossa yläkouluille ja lukiolle tarjotaan mahdollisuus saada yhteiskunnan tutkija kylään keskustelemaan oppilaiden toivomista ajankohtaisista aiheista.

 [Lue lisää](#)

Kyse ei ole ainoastaan pinnasta ja ulkonäöstä, ulkopuolisten pelottelusta tai erottautumisesta. Ulkoisella olemuksella, jota ilmentävät erityisesti liikkeen tunnukset mutta myös järjestöön liitettävät tatuoinnit, on keskeinen merkitys myös yhteisöllisyyden tuottamisessa ja osana jäseneksi tulemisen prosessia.

Uhkan kuvat

Joistain kuvista välittyy piilevä aggressio. Uhkakuvista huolimatta odinien väkivalta ei kuitenkaan juuri ole kohdistunut sivullisiin, vaan se on näkynyt jäsenten välisenä nujakointina. Viitteitä sisäisistä tappeluista, selkään puukotuksista ja luottamuksen katoamisesta antavat kirjassa lähinnä yhden joeronneen jäsenen päiväkirjamerkinnot.

Valokuvat on otettu Kemin ja Joensuun odineiden parissa. Näistä erityisesti Joensuun osasto koki tuolloin kovia perustajajäsenten lähtiessä liikkeestä kerholla sattuneiden väkivaltaisten tapahtumien jälkeen. Viimeisimpien raporttien mukaan Joensuussa partiota enää satunnaisesti vain yksi tai kaksi odinia.

Kuvien takana oleva väkivalta esittäytyy lähinnä viitteiden ja vihjeiden kautta, mutta hetkittäin myös avoimemmin. Katsojalle esitellään muiden muassa verinen paita, nyrkkirauta ja puukko sekä lavastettu teloitus- tai kidutusasetelma. Näistä erityisesti jälkimmäinen on varsin hätkähdyttävä.

Simone on nimennyt kuvan hieman humoristisesti sanalla ”ketchup”. Hämärässä huoneessa otettu kuva itsessään ei kuitenkaan tuo mitään hauskoja mielleyhtymiä. Katossa roikkuu hirttoköysi, kuvassa istuu verinen mies, ja vieressä seisoo naamioitu odin pesäpallomailan kanssa.

Konkreettinen uhka ei näyttäydy, eikä myöskään toiminnan ytimestä, katupartioista, ole juuri kuvia.

Kuva lienee odineiden toiveiden mukaan luotu ja kertonee jotain myös pimeämmästä puolesta ja väkivallalla fantasiointista, vaikkei sitä välttämättä kovin tosissaan olekaan otettu – järjestön tyyliin kuuluu myös provosointi.

Odinien maailma on miesten maailma. Kirjassa on yksi ainoa kuva, jossa on pelkästään naisia: häihin valmistautuva morsian lapsen kanssa. Miehen rooli on puolustaa läheisiään. Yksi kuvattavista kertoo kirjeessään, että yhtenä keskeisenä motiivina toimintaan mukaan lähtemiselle oli pelko erityisesti omien lapsien puolesta. Myös islam nähdään tekstissä uhkakuvana.

Nämä puolet eivät kuvissa nouse kuitenkaan esiin muuta kuin kenties sitä kautta, että lapset ja perhe ovat läsnä. Konkreettinen uhka ei näyttäydy, eikä myöskään toiminnan ytimestä, katupartioista, ole juuri kuvia. Mahdollisesti tämä heijastelee kuvaajankin ymmärrystä siitä, ettei tässä ole toiminnan varsinainen syvin tarkoitus ja merkitys.

Yhteisö fokuksessa

Muutamassa mukaan otetussa kuvassa partiosta odinit esitetään kaukaa ja selin. Ero muihin kuviin onkin huomattava: partiokuvista puuttuu muille kuville ominainen selkeys, tunnistettavuus ja läheisyys. Ne on jopa otettu hämärissä – ja muista poiketen talvisaikaan.

Kuvissa etsitään pikemminkin yhteisöä, joka tuntuu olevan keskeinen juttu odinien toiminnassa myös kirjaan liitettyjen tekstikatkelmien valossa. Toimijat kuvaavat kerhoaan perheeksi.

Kuvissa etsitään pikemminkin yhteisöä.

Epäilemättä kyse on valinnoista – siitä, mitä otetaan teokseen mukaan – mutta samalla myös implikoidaan, että lopulta oleellista ei ole se, mitä he tekevät, vaan se, miten he ovat.

Varsinaisella toiminnallakin on merkityksensä: yhteisön kannalta se on osa yhdessäolon rutiineja. Kun nämä rutiinit muuttuvat, kuten kävi Joensuussa partioinnin hiipuesssa, on niiden tilalle kehitettävä muuta, tai yhteisö ja sen keskinäinen solidaarisuus on vaarassa murtua.

Yhteisön rakentamisessa ja lojaaliuden korostamisessa odinit näyttäytyvät tässäkin paljolti samankaltaisena kuin skinhead-liike, jota **John Clarke** kuvasi vuonna 1976 [artikkelissaan](#) ilmaisulla ”magical recovery of community”, millä hän tarkoitti kadonneen paikallisen yhteisön palauttamista symbolisella tasolla.

Oleellista tälle palauttamisen projektille oli voimakas maskuliinisuus, yhteisöllinen solidaarisuus sekä territoriaalisuus. Vaikka epäilemättä erityisesti Joensuun ryhmä ei tällaista miellelyhtymää haluakaan luoda, skinhead-liikkeen tavoin myös odinit näyttäytyvät paitsi kansainvälisenä myös hyvin paikallisena ilmiönä. Kotikulmat, paikallisyhteisö, oma kerho ovat toiminnan keskiössä, ja usein osastot ovat myös syntyneet paikallisissa Facebook-ryhmissä käydyistä keskusteluista.

Yhteisöön tukeutuminen on varsin tyyppilinen reaktio kriisiksi koetussa tilanteessa. Siitähän odineiden ajattelussa paljolti on kyse: maa on invaasion kohteena, systeemi on kriisissä, radikaaleja toimia tarvitaan asioiden ”luonnollisen” tilan palauttamiseksi.

Konkreettinen, kaduilla ja kerhoissa tapahtuva toiminta saattaa myös palauttaa toimijoiden hallinnan ja merkityksellisyyden tunnetta, jota edustuksellisen järjestelmän kautta tapahtuva demokraattinen vaikuttaminen ei tunnu heille tarjoavan.

On tietysti mahdollista ajatella, että positiivishenkisenä kuvauksena teos palvelee odineiden asiaa ja aatetta. Toisaalta se paljastaa myös ihmisen ideologioiden taustalla ja auttaa ymmärtämään ilmiötä.

Simone itse on voinut myös uppoutua hieman liiaksikin yhteisön maailmaan ilman, että kriittinen etäisyys säilyy. Hän ei ota kantaa toimijoiden politiikkaan muuta kuin korkeintaan kuvien kautta tuotetuin viittauksin ja vihjauksin.

Lukijan kannalta tämä ei kuitenkaan välttämättä ole ongelma – tältäkin osin avoimeksi jätettynä teos antaa tilaa kullekin tulkita sitä omalla tavallaan – huolimatta siitä, että erään soturin mukaan kuvat välittävät sen, ”mitä tämä oikeasti on”.

YTT Tommi Kotonen työskentelee tutkimuskoordinaattorina Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksella [Crisis Redefined -profilointihankkeessa](#).

Lisää aiheesta

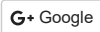
Palonen & Saesma
(toim.): Timo Soinin aika
ja...

Springsteen: The
Wrecking Ball - tarina
nyky-Ameri...

Suolasta nousee Paavo

Ruotsin lähiöt ja
pohjoismainen
populismi ranskala...

Jaa tämä:

Related

Kuka auttaa vihapuheen
uhria?
25.9.2018

Venezuelan humanitaarinen
kriisi ei ole enää vain maan
sisäinen ongelma
14.9.2018

Rapautuvat seinät,
romahtavat pinnat
26.9.2018

ÄÄRIOIKEISTO, ARVIOT, VISUAALISUUS

Leave a comment

Your email address will not be published.

Comment

Name *

Email *

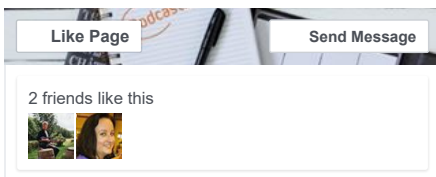
Website

Ilmoita sähköpostilla tulevista kommentteista.

Ilmoita sähköpostilla uusista postauksista.

Lähetä kommentti

Seuraa meitä Facebookissa

Seuraa meitä Twitterissä

Twiitit käyttäjältä @Poliitikasta_fi

Politiikasta uudelleentwiittasi

KATSE - FISA
@KATSE_FISA

Call for Papers, KATSE 2019: Paperiehdotuksia otetaan vastaan 5.10. asti! fisa.fi/index.php/2018...

11. syysk. 2018

Politiikasta uudelleentwiittasi

KATSE - FISA
@KATSE_FISA

@KATSE_FISA 2019 konferenssiabstraktien deadline lähestyy!!!

1. lokak. 2018

Upota

Näytä Twitterissä

Meistä

[Etusivu](#)
[Mikä?](#)
[Arkisto](#)
[Videot](#)
[Tapahtumat](#)
[Podcastit](#)
[Toimitus](#)
[Kirjoittajat](#)
[Poliitikasta kouluissa](#)
[Terms & Privacy Policy](#)

Seuraa meitä

@ Poliitikasta.fi ISSN 2323-7090